

Alastair Reynolds

Aurora ja Kellomestari

Suomentanut Hannu Tervaharju

LIKE

Prefekti Dreyfus pulassa -sarjan kirjat:

1. *Prefekti*
2. *Elysiönin tuli*
3. *Aurora ja Kellomestari*

Suomentajan kiitos:

Haluan kiittää henkilökohtaista oikolukijaani, rakasta vaimoani Vappu Tervaharjua, joka jaksoi sinnikkäästi korjaila tekstiäni vielä sairasvuoteellaan mutta ei enää ehtinyt nähdä tätä kirjaa valmiina.

H. T.

Englanninkielinen alkuteos *Machine Vendetta*

First published in Great Britain in 2024 by Gollancz
an imprint of the Orion Publishing Group Ltd
Carmelite House, 50 Victoria Embankment
London EC4Y 0DZ
An Hachette UK Company

Copyright © Dendrocopos Ltd, 2024

Suomenkielinen laitos © Like Kustannus / Kustannusosakeyhtiö Otava 2024

Like Kustannus
Helsinki
www.like.fi

LIKE

ISBN 978-951-1-48434-9

OTAVA
KIRJAPAINO
Keuruu 2024

Bill Schaferille

LUKU YKSI

Mercy Spheressä oli tapahtunut jotakin kammottavaa.

Thalia Ng ehätti paikalle ensimmäisenä. Hän painoi kädellään kaulaansa tukahduttaakseen pahanolontunteensa. Toisella kädellään hän nosti silmilleen suojalasit, jotka välittivät hänen aistimuksensa yliprefektille.

”Olen sisällä, yliprefekti”, hän sanoi. ”Teidän on syytä nähdä tämä kunnolla.”

”Panoroi näkymää”, ääni komensi hänen korvaansa. ”Hitaammin. Vielä hitaammin. Miksi kuva ei ole selkeä?”

”On se, yliprefekti.” Thalia yskäisi. ”Täällä on paljon savua. Ilmastoinnilla on sen kanssa ongelmia.”

”Tarvitsetko happinaamarin?”

”En, rouva. Hengittäminen on melko hankalaa, mutta jos nämä ihmiset pärjäävät ilman naamareita, niin kaipa se sujuu minultakin.”

Jäämunkit – Mercy Sphereä pyörittävän järjestön jäsenet – korjasivat kiireellä tuhoja, kuljettivat pois ruumiita ja hoitivat harvoja tulipalosta hengissä selvinneitä. Vihreisiin ja valkoisiin työasuihin pukeutuneihin jäämunkkeihin kuului sekä ihmisiä että hypersikoja.

Thalian kääntäessä katsettaan hänen lasinsa merkkasivat tunnisteita kuolleille ja haavoittuneille.

”Kamalaa, yliprefekti. Se, että joku pystyi tekemään tämän tahallaan...” Hän hiljeni, koska kauhunäkyä oli mahdoton pukea sanoiksi.

”Jäitä hattuun, Ng”, Jane Aumonier sanoi. ”Tallenna ja ole avuksi, jos mahdollista. Lääkintäryhmät ja rikostutkijat ovat matkalla sinne.”

Thalia yski uudestaan. Osa sakeasta savusta oli peräisin Mercy Spheren palaneesta kudoksesta, mutta loppu kohosi hiillostuneesta lihasta. Sen lemu oli yhtä aikaa uutta ja ikivanhaa, ikään kuin hänen aivonsa olisivat aina olleet virittyneet tunnistamaan sen.

”Rouva”, hän sanoi nielaisten vaivalloisesti.

”Miksi tänne ei lähetetty hypersikaa?”

Kysyjä ei ollut Jane Aumonier vaan Thalian kanssa habitaattiin tullut Jäämunkkien sisar, keski-ikäinen nainen, jonka iho oli nokeentunut ja savun ärsyttämät verestävät silmät puoliksi kiinni.

Thalian lasit ilmoittivat naisen nimen, joka oli tallennettu Sotisovan kansalaisrekisteriin.

”Kun saimme hälytyksen, minä olin lähimpänä, sisar Drusilla. Kuka tahansa meistä prefekteistä olisi saattanut olla täällä ensimmäisenä, ihminen tai hypersika. Emme erottele.”

”Suuntaatko sanasi minulle, vai onko päällikkösi kuulolla? Anna minun puhua Jane Aumonierin kanssa itse.” Sisar Drusilla katsoi Thaliaa suoraan silmiin ja jatkoi terävämpään sävyyn. ”Meihin kohdistunut hyökkäys oli täysin arvattavissa. Olemme varoittaneet jostakin tällaisesta jo kuukausia, kerjänneet lisää suojelua. Miksi te ette kuunnelleet?”

”Meitä on vain tuhat”, Thalia puolustautui. ”Meidän tuhannen täytyy reagoida jokaiseen mahdolliseen uhkaan Timanttivyössä, mihin tahansa, mitä konstaapelit eivät pysty hoitamaan. Vaikka kuinka haluaisimme, emme voi olla joka paikassa yhtä aikaa. Ja sen jälkeen, kun Cranachin kriisi roihahti...” Hän irvisti katuen harkitsematonta sanavalintaansa. ”Vastassamme on monia uhkia ja monia mahdollisia kohteita, ja tilanne vain vaikeutuu jokaisen eskalaation myötä.”

Sisar Drusilla katseli tuhoa heidän ympärillään: palaneita, vääntyneitä, hiiltyneitä ja savuavia ruumiita, sulanutta arkkitehtuuria, tuhon ketjun edetessä jatkuneiden pienempien tulipalojen ja räjähdysten aiheuttamaa hävitystä.

Hän kosketti kaapunsa rintaan kirjailtua lumihuutaletta.

”Linjanne on siis pysytellä kauempana ja tarkkailla... kunnes sellaiset uhat muuttuvat todeksi?”

”Toivoisin, että voisin olla avuksi paremmin, sisar.”

”Toiveetko ovat parasta, mitä teillä on antaa?”

”Älä pyytele anteeksi sellaisen järjestelmän puolesta, jonka kansalaisten demokraattinen tahto on meille säilyttänyt”, Aumonier keskeytti.

Thalia maustoi vastaustaan ripauksella auktoriteettia. ”Olkaa kiitollisia, että yleensä olemme täällä, sisar. Kollegani saapuvat tänne pian joukolla. Voitte olla varma, että tutkimuksemme on äärimmäisen huolellinen. Minun on pakko kysyä tätä: oliko teitä juurikaan varoitettu ennen kapselin telakoitumista?”

”Mitä merkitystä sillä on nyt, kun vahinko on jo tapahtunut?”

”Kaikella kunnioituksella siitä päätän minä, sisar. Oliko mitään epätavallista?”

Huokaus. ”Saimme muutaman minuutin varoituksaikaan – normaalikäytäntö. Kun pakolaisia saapuu luoksemme, heillä on harvoin ollut aikaa tehdä huolellisia suunnitelmia. Epäluuloisuuttamme on tietenkin vahvistanut se, että meihin on kohdistettu uhkauksia – juuri siksi olemme anelleet lisää suojelua – mutta kaikki kapselissa vaikutti aidolta.” Epätoivo murtautui hänen naamionsa läpi. ”Jos meiltä jäi jotakin huomaamatta, jos meidän olisi pitänyt nähdä jotakin...”

”Mitään sellaista ei ole ollut”, Thalia sanoi vakaasti. ”He, jotka tämän teille tekivät, pitivät varmasti siitä huolta.”

”Kauanko teillä kestää heidän tunnistamisessaan?”

”Selvitämme asiaa parhaillaan. Arvelemme, että he käyttivät hupputeknologiaa salatakseen kapselin liikkeet ennen kuin se oli hyvin lähellä teitä.”

”Millaista teknologiaa?”

”Se on eräänlainen näkymättömyyshuppu, tehty eloineesta. Teknologia on laitonta, mutta Timanttivyössä on satoja sukuja ja konserneja, jotka pystyvät sitä hankkimaan.”

”Mutta te löydätte heidät.”

Thalia hapuili aivoistaan vastausta, joka ei toisaalta olisi valetta eikä toisaalta lupaisi liikaa. ”Tämä hyökkäys oli osa kuviota, jossa monet osapuolet toimivat yhä aggressiivisemmin. Pyrimme tunnistamaan kaikki tähän myötävaikuttaneet tekijät. Suurin ongelmamme on silti väkivallan lopettaminen kaikilla rintamilla.”

”Väistit kysymykseni.”

”Otamme kaikki resurssimme käyttöön”, Thalia vakuutti. ”Eikä kukaan meistä lepää, ennen kuin saatte vastauksen.”

”Hyvin hoidettu, Ng”, kuului ääni hänen korvassaan.

Thalia veti piiskansiimansa kotelosta ja näytti sen sisar Drusillalle. ”Lähetän tämän laitteen keräämään todistusaineistoa. Teidän ei tarvitse hätkähtää sitä.”

Sisar Drusilla näytti pilkalliselta. ”Olen juuri nähnyt parhaiden ystäväni palavan kuoliaiksi, prefekti Ng. He ovat sieraimissani. Kuvitteletko, että minua hätkäyttäisi juuri mikään?”

Thalia ei vastannut. Hän näpäytti piiskansiiman säikeen auki ja lähetti laitteen viuhumaan matkoihinsa hopeisena juovana.

Jane Aumonier kellui painottomana ja vastaanotti Thalian lähettämää audiovisuaalista dataa.

Hän leijaili suuressa, pyöreässä pallomaisessa kammiossa, jonka sisäpinnassa ei ollut lainkaan saumakohtia. Pinnalle

heijastui mosaiikkimainen verkosto: kuvaa ja tilapäivityksiä kymmenestätuhannesta kiertoradalla sijaitsevasta habitaatista, joista kaikista hän oli vastuussa. Hän oli antanut seinätilaa jopa niille noin tusinalle habitaatille, jotka olivat julistautuneet itsenäisiksi irtaantumiskriisin aikana. Sotisoivalla ei ollut muodollista määräysvaltaa noiden karkulaisvaltioiden asioihin, mutta hän piti niitä edelleen lapsinaan.

Algoritmit uurastivat tauotta mosaiikin takana. Ne arvioivat kunkin lähetyksen dataa ja ilmoittivat kunkin habitaatin tärkeysastetta. Uusien tapahtumien myötä tietyt mosaiikin palat paisuivat ja korostuivat samaan aikaan kuin toiset kutistuivat taka-alalle pikkuruisiksi väriläiskiksi. Jos jokin lähetykset edellytti hänen erityistä huomiotaan, tilkkutäkki liikkui luoden pyörryttävän aistimuksen, että koko maailmankaikkeus pyöri keskipisteessään leijuivan naisen ympärillä.

Täsmälleen niin oli käynyt Mercy Spheren tapauksessa.

Habitaatti oli Idlewildin parantolan etäprojekti, ja sitä johti sama jäämunkkien organisaatio. Se oli lempeyden majakka, pyhättö elämäntavalle, jossa hypersikoja ja muokkaamattomia ihmisiä pidettiin tasavertaisina ja heille annettiin kaikki mahdollisuudet elää yhdessä, menestyä ja kukoistaa. Ohje-nuoria olivat suvaitsevaisuus, avoimuus ja anteeksianto. Se oli sellaisen paremman Timanttivyön malli, jonka Aumonier oli toivonut toteutuvan omana elinaikanaan.

Luonnollisesti siitä oli tullut maalitaulu.

Kuusi kuukautta aikaisemmin yksi heidän omistaan – hypersikaprefekti nimeltä Mizler Cranach – oli tehnyt verenhimoisen ja provosoimattoman itsemurhaiskun erääseen habitaattiin. Kun tapauksen jälkipyykki paisui, Aumonier oli luonnollisesti tehostanut tarkkailua Mercy Spheren kaltaisissa potentiaalisissa kohteissa. Ongelmana oli vain, että todennäköisiä ehdokkaita oli aivan liian paljon, jotta mitään yksittäistä kohdetta olisi voitu ottaa erityistarkkailuun. Liian

monta ehdokasta, liian vähän prefektejä, vielä vähemmän aluksia heidän kuljettamiseksi.

Jälkiviisuus oli ihmeellinen asia.

”Ensimmäisen segmentin tutkinta alkaa olla valmis, rouva”, Ng ilmoitti hänen kuulokkeeseensa. ”Pahimmat menetykset tapahtuivat täällä, mutta myös kakkossegmentti otti pahasti takkiinsa. Kuolonuhreista on raportteja aina kolmanteen segmenttiin saakka. Olen nyt siirtymässä sinne.”

”Kiitos, Ng. Et joudu olemaan siellä yksin enää kovinkaan kauan. Raskaiden teknisten ja lääkintäryhmien pitäisi telakoitua...” Aumonier vaikeni. ”Otan yhteyttä, Ng.”

”Rouva?”

”Tilanne päällä, Ng. Jatka samaan malliin.”

Sekunnin aikana kokonaan toinen kuva oli paisunut hallitsemaan huonetta.

Se oli mahdotonta. Algoritmit olivat tehneet yhden ani harvoista kömmähdyksistään... varmastikin?

Kuinka mikään muka voisi mitenkään jättää varjoonsa Mercy Spheren tapahtumat, kun hirmuteosta ei ollut vielä tuntiakaan?

Niin oli silti käynyt.

”Stadler-Kremeniev”, Aumonier luki ääneen, kun kuvaan ilmestyi avuliiat ilmoituksia. ”Tunnen sinut”, hän henkäisi jonkin heikon yhteyden kihelmöidessä hänen muistinsa syövereissä. ”Mitä nyt on...”

Mutta hänen ei tarvinnut arvailla. Harmaan, renkaamuotoisen habitaatin tosiaikaisen kuvan viereen ilmestyvät tiedot olivat jo vastaamassa hänen seuraavaan kysymyksiensä.

Yksi prefekteistä – Ingvar Tench – oli matkalla Stadler-Kremenieviin.

Jane Aumonierin veri muuttui jäähileiksi hänen suonissaan.

Hän napautti kuulokettaan.

”Aumonier Ingvar Tenchille. Ole hyvä ja ilmoittaudu nyt heti.”

Hiljaisuus.

”Ingvar. Vastaa minulle. Jos et pysty vastaamaan, käännä lentoreittiäsi.”

Hän katseli tilanneyhteenvetoa, yritti tahdonvoimallaan saada aikaan jonkin muutoksen.

Mikään ei muuttunut.

”Telakointikannen vastaava.”

Ohut miesääni vastasi hänelle välittömästi. ”Thyssen, rouva. Kuinka voin auttaa?”

”Toivoakseni hyvin nopeasti. Ingvar Tench näyttää olevan matkalla kieltolistalla olevaan habitaattiin, Stadler-Kremenieviin. Olitko työvuorossa, kun hän lähti?”

”Olin, rouva, kahdeksan tuntia sitten. Pidin silmällä aika-tauluja ja varmistin, että meillä oli hänelle vapaa alus.”

”Lähtikö hän yksin?”

”Lähti. Tench oli yhtä puhelias kuin aina. Eikä hän sanonut mitään sellaista, että hän aikoisi vierailta kenenkään tai minkään kieltolistalla olevan luona.”

”Thyssen, sinun on otettava Tenchin aluksen komento. Tee se nyt heti. Käännä alus kohti mitä tahansa muuta kohdetta kuin Stadler-Kremeniev.”

Hän kuuli, kuinka Thyssen välitti käskyn alaisilleen telakointikannella. Äänet sinkoilivat edestakaisin. Aluksi ne kuulostivat normaaleilta, mutta muutaman sananvaihdon jälkeen hän aisti hiljalleen heräävää huolta.

Jokin ei ollut kohdallaan.

”Thyssen?” hän kysyi painokkaasti.

”Emme pysty pysäyttämään kutteria”, mies vastasi. ”Hän telakoituu habitaattiin.”

Dreyfus oli polviaan myöten keskellä vihaisten vauvojen laumaa.

Teknisesti ottaen he eivät olleet vauvoja lainkaan, vaan pikemmin aikuisia ihmisiä, jotka olivat tietoisesti taantuneet kehityksessä vauvan tasolle hyläten prosessin myötä suurimman osan kehittyneemmistä henkisistä ominaisuuksistaan. He elivät perustarpeiden ja reaktioiden maailmassa: nälkää, iloa, raivoa ja päällimmäisenä vain ripaus kielellisiä kykyjä ja ymmärrystä, juuri sen verran, että he pystyivät täyttämään demokraattisen osallistumisen perusedellytykset ja ansaitsemaan aseman Timanttivyön täysvertaisina ja arvostettuina kansalaisina kaikkine oikeuksineen.

Dreyfus tiesi sen kaiken. Hänen kannaltaan he olivat siitä huolimatta vain vihaisia vauvoja, varsinkin kun hän oli heidän keskellään.

Hän oli suunnitellut vain tulevansa ja lähtevänsä ilman mitään sen monimutkaisempaa. Grevenboichin värttinämaailman kadut olivat olleet lähes autioina hänen tultuaan sinne ja lähdettyään kohti äänestysydintä. Hän oli saanut asiansa hoidetuksi kenenkään ahdistelematta. Tarkastukset olivat näyttäneet kaiken olevan kunnossa, ja hän oli lähtenyt takaisin telakoitumisaseman suuntaan.

Siinä vaiheessa kaikki oli mennyt poskelleen.

Tuhannet vauvan kokoiset kansalaiset olivat varoittamatta vyöryneet habitaatin keskustaan. Aluksi Dreyfus oli olettanut, että hän itse oli heidän huolensa kohteena. Mutta kun heitä ilmaantui aina vain lisää – hihnakuljettimilla, hisseillä ja minikokoisilla julkisilla liikennevälineillä – hän tajusi heidän kiinnostuksensa häntä kohtaan olevan vain tilapäistä, pelkkä huomionarvoinen yksityiskohta matkalla kohti jotakin muuta.

Jokaisella taapertavalla vauvakansalaisella oli mukanaan jonkinlainen lelu, jota he joko puristivat omistushaluisesti tai joka itse tarrautui heihin pehmeillä, karvaisilla raajoil-

laan ja hännillään. Lelut mumisivat ihmiskumppaneilleen, ja niiden luonnottoman suurissa silmissä ja värisevissä suupielissä erottui huolta. Dreyfus käski piiskansiimansa nuuhkia paikallista kyberneettistä ympäristöä, ja se paikallisti useita epsilon-tason tekoälyjä. Hän aisti, miten niiden syntetttinen ahdistuneisuus rätisi ilmassa ja huokui niistä kuin himmeä sähköinen usva. Ne kaipasivat sellaista lohtua, jota tämän habitaatin ihmiset eivät pystyneet tarjoamaan.

Tai halunneet tarjota.

Vauvat ahtautuivat lähemmäksi tungeksien kaikilta suunnilta. Käveleminen oli käynyt yhä vaikeammaksi, ja nyt hänen oli pakko ponnistella ollakseen tallomatta pikkuruisia varpaita tai kompastumatta. Dreyfus ei ollut pitkä mies, mutta vauvoihin verrattuna hänen tanakka ruumiinrakenteensa sai hänet näyttämään uhkaavalta jättiläiseltä.

Hän pysähtyi, taivutti kämmenensä suulleen ja huusi joukon kasvavan vimman keskelle:

”Kansalaiset!”

Ei reaktiota, joten hän veti keuhkonsa täyteen ilmaa ja mylväisi:

”KANSALAISET!”

Hänen äänensä käheytyi. Karjaisunsa jälkeen hän ei pystynyt kuin jatkamaan murtuneella äänellä.

”Päästäkää minut läpi. Olette Sotisovan silmien alla, ja minä–” Hän joutui keskeyttämään vetääkseen henkeä. ”Minua ei saa estää täyttämästä velvollisuuksiani!”

”Liian iso, liian kömpelö!” huusi yksi kansalaisista. ”Ja hajusi on väärä!”

Dreyfus tunsu kätensä siirtyvän kohti piiskansiimaa. Hän toivoi, että räähkyvä lauma näkisi eleen ja tajuaisi sen merkityksen.

Hänen rannekkeensa kilisi niin äänekkäästi, että hän kiinnitti siihen huomiota ja kosketti kurkkumikrofoniaan.

Hän kähisi: ”Dreyfus.”

”Oletko kunnossa, Tom?”

Hän rykäisi.

”Olen hyvinkin, paitsi että kaksituhatta kiukkuista vauvaa on piirittänyt minut.”

”Vauvaa?” kysyi Jane Aumonier.

”Isopäisiä, paksuniskaisia ja riidanhaluisia vauvoja.”

”Sinun täytyy olla Grevenboichin varttinässä. Pakollisen infantiiliuden tasavallassa?”

”Juuri siellä.”

Kauempana valtakadulla – onneksi hänen takanaan – vauvat ja joukko animatronisia robottiapulaisia, jotka olivat periaatteessa suurempia, aikuisen kokoisia eläinhahmoisia pehmoleluja, hilasivat liikuteltavaa lavaa paikoilleen. Lavalla oli massiivinen, höyrykattilaa muistuttava kone, jonka yläosasta työntyi suppilo.

”Onko siellä vaikeuksia?”

”Ei mitään, mistä piiskansiima ei selviäisi.”

”Hyvä. Haluaisin sinut sieltä ulos niin pian kuin pääset. Meillä on kehittymässä tilanne.”

Vauvat häärsivät suppilokoneen ympärillä ja kapusivat tikkaiden avulla ylös sen kylkiä. Suppilo oli jo täpötäynnä kiemurtelevia, anelevia ja tilanteestaan tietoisia pörröisiä lelueläimiä. Vauvat nojautuivat suppilon reunojen yli ja tampsivat tangoilla vääntelehtivää, epätoivoista lelumassaa.

”Mistä on kyse?”

”Ingvar Tenchille on käymässä huonosti. Hän on ottanut asiakseen lähteä yksinään kieltolistalla olevaan habitaattiin. Se on Stadler-Kremeniev.”

Eräs vauvoista väänsi vipua koneen kyljessä ja sai laitteen tärisemään ja jauhamaan. Suppilo tyhjensi sisältöään koneen uumeniin, ja suihku värikkäitä ruumiinosia alkoi pursuta hanasta.

”Muistuta häntä siitä, että habitaattiin meno on kiellettyä.”

”Tench ei vastaa, eikä Thyssen pysty ottamaan hänen alustaan ohjaukseensa. Näyttää pahalta.”

”Onko hän perillä?”

”Jäljityksemme mukaan hän on lähellä telakoitumisvaihetta. Luultavasti hän on sisällä alle kymmenessä minuutissa, ellei joku pysäytä häntä.”

Suppilo oli tyhjenemässä, ensimmäinen lelulasti lähes tuhoutunut, mutta nyt vauvojen lauma oli siirtymässä seuraavaan vaiheeseen. Jonkin muodollisen, rituaalinomaisen prosessin kautta, josta Dreyfus ei saanut oikein tolkkua, lauman keskeltä valikoitiin vauvoja, joilta riuhtaistiin heidän lelunsa. Lelut kuljetettiin kohotettujen käsien varassa kohti hajotuskonetta.

”Hankkiudun sinne niin nopeasti kuin voin. Onko ketään muuta lähempänä?”

”Ei. Paikantamistietojemme mukaan olet kahdenkymmenen minuutin päässä, jos etenet täyttä vauhtia.”

Dreyfus nyökkäsi hyväksyen synkeänä huonoimman vaihtoehdon. Hän veti piiskansiimensa kotelosta ja tarttui sen pampumaiseen kahvaan avaamatta säiettä. Vauvat painautuivat häntä vasten kuin elävä, vellova meri.

”Otan yhteyttä, kun olen Stadler-K:n lähellä.”

LUKU KAKSI

Ingvar Tench huokaisi, sulki yhteyslaitteensa ja sujautti sen penkkinsä viereen kiinnitettyyn säilytystaskuun. Hän oli käyttänyt matkan tutkimustyöhön, yrittänyt löytää edes hitusen verran jotain kiinnostavaa – pienimmänkin vihjeen haasteista – tässä tuoreimmassa lisäyksessä hänen tehtäv-listaansa.

”Vahvistan hyväksyväni päivitetyn aikataulun”, hän raportoiti toistamiseen. ”Olen normaalissa telakoitumisen loppuvaiheessa. Ilmoitan kaikista mahdollisista poikkeamista saatua ytimen tarkistuksen valmiiksi.”

Habitaatti oli linjassa suoraan edessä, ja sen pyörimisliike oli neutralisoitu nyt kun kutteri oli hyväksynyt paikalliset lähestymis- ja telakoitumisohjeet antaen habitaatin kiskoa itsensä sisään kuin karpäsen saaliseläimen kielen päässä.

Tench ajatteli, että tämä visiitti oli hänelle ensimmäinen kerta. Näkymä ikkunasta ei tosin kertonut hänelle paljoakaan: harmaat, renkaan muotoiset habitaatit eivät todellakaan olleet harvinaisia Timanttivyössä. Tämä oli pienikokoinen, mutta aivan samanlaisia oli sadoittain erilaisilla kiertoradoilla, jotkin lähempänä Yellowstonea ja jotkin ulompana avaruudessa. Jotkin rikkaita, jotkin köyhiä, jotkin suhteellisen normaalien yhteisöjen asuttamia, toiset taas järjenvastaisuuden tai irvokkuuden näyttämöitä. Habitaatin nimi Transromer ei tuonut hänen mieleensä yhtään mitään. Sen oli täytynyt jossakin vaiheessa käväistä hänen silmissään – ehkä

jossain nopeasti ruudulla vierivässä luettelossa – mutta hän oli varma, ettei se ollut koskaan tehnyt mitään sellaista tai joutunut minkään sellaisen kohteeksi, että se olisi saavuttanut suurempaa näkyvyyttä.

Ottaen huomioon, että kyse *oli* rutiinitarkistuksesta, oli hieman outoa, että tehtävä oli lisätty hänen listalleen niin lyhyellä varoitusajalla, kun hänen oli ollut määrä olla jo matkalla takaisin Sotisopaan. Asia vaivasi Tenchin mieltä vain sen aikaa, minkä häneltä vei pyyhkäistä kurittomia hiuksia silmiensä edestä. Epäilemättä tälle oli olemassa hyvä syy. Ehkä jotain niinkin yksinkertaista kuin ajan ja polttoaineen säästäminen, koska hän oli jo oikealla avaruuden alueella uuden komennon tullessa.

Hän telakoitui renkaan navalle huomaten – vain hieman hämmentyneenä – ettei muita aluksia näkynyt lainkaan. Se oli outoa, koska toimeksiannon perusteella Transtromerilla oli vahvat siteet muuhun Timanttivyöhön, mikä merkitsi kaupankäyntiä, habitaattien välistä matkustusta ja jopa jonkinasteista turismia. Ehkä hän oli vain tullut hiljaiseen aikaan.

Tench irrottautui valjaistaan telakoitumisnavan lähes painottomaan tilaan. Hän katseli kutterin tavaratelineiden rajallista laitevalikoimaa. Happinaamareita, taktisia panssareita, tyhjiöpukuvälineistöä, lääketarpeita hätätilan varalle, todisteiden säilytyspakkauksia. Ei mitään, mistä todennäköisesti olisi hänelle vähäisintäkään hyötyä rutiinitarkistusretkellä.

Tench työntyi m-lukon periksi antavan kalvon läpi kylmään, kosteaan tilaan, joka ei vastannut hänen odotuksiaan habitaatista millään tavalla.

Outoa kyllä, ketään ei ollut ottamassa häntä vastaan.

”Haloo”, hän huhui tuntien olonsa hieman naurettavaksi ja ihmetellen, oliko sattunut jokin yksinkertainen sekaanus – vastaanottokomitea oli harhaantunut väärälle puolelle

napaa tai jotain vastaavaa. Totta kyllä, hänen aikatauluun oli muokattu lyhyellä varoitusajalla, mutta Transtromerin kansalaiset olivat silti saaneet hyvissä ajoin kuulla habitaattiin saapuvasta prefektistä. Heillä oli ollut tarpeeksi aikaa haalia koolle ainakin muutamia virkailijoita tapaamaan hänet navalla, saattamaan hänet renkaalle ja tarjoamaan jonkinlaisia vieraanvaraisuuden murusia.

”Selvä on”, hän sanoi itselleen. ”Heillä on siis liian kiire lähettää tänne ketään, tai he ovat yhä matkalla tänne, tai jostain syystä viesti ei mennyt perille.”

Hänen järkeilynsä oli seitinohutta, mutta toistaiseksi se riitti hänelle.

Tench liikkui navan poikki pitkillä, kaartuvilla loikilla. Vaikka hän ei ollut yhtä tottunut painottomuuteen kuin kauemmin palveluksessa olleet työtoverinsa, hän kehittyi koko ajan.

Hän sai nopeasti selville, että navalla oli täysin autiota. Sen lisäksi, että hänen kutterinsa oli ainoa sinne telakoitunut alus, paikka vaikutti hylätyltä, rapistuvalta, aivan kuin sitä olisi käytetty hyvin harvoin.

Oli ilmeistä, että vastaanottokomiteaa oli turha odotella saapuvaksi.

Tench etsiskeli keinoa päästä renkaan kehälle, jossa äänestysydin hänen saamiensa ohjeiden mukaan oli. Kaksi yhteyspuolaa työntyi navalta vastakkaisiin suuntiin. Ensimmäinen niistä oli vain tyhjä putki, jonka seinämässä olevat kiskot näyttivät kutistuvan kohotessaan kaukaisuuteen. Kädensijoja ei näkynyt, joten Tench ymmärsi olla leijailematta puolan sisään. Hänen ei olisi tarvinnut edetä pitkälle, ennen kuin puolan sisäseinämä olisi painautunut häntä vasten ja keskipakoisvoima alkanut jyllätä. Jos niin olisi käynyt, hän olisi päätenyt luisumaan esteettömästi koko matkan puolan pohjalle. Vähintään murtuneita luita.

Hän siirtyi toiselle puolalle, ja siellä häntä onnisti paremmin: yksinkertainen mutta toimintakykyinen ajokki oli kiinni samanlaisissa kiskoissa, jotka hän oli juuri nähnyt. Tench kapusi koppakuoriaisen muotoisen korin ohjaamoon, kiinnitti itsensä toiseen kahdesta yksinkertaisesta penkistä ja painoi ainoaa ohjainta, isokokoista käynnistysnappulaa. Ajokki alkoi hurista ja lähti hitaasti liikkeelle.

Tench vaistosi yhä vahvemmin, että tässä komennuksessa ei ollut kaikki aivan kohdallaan. Sotisoivan ohjeistukset saattoivat olla hieman ajastaan jäljessä, erityisesti eristyneimpien habitaattien kohdalla, mutta joku prefekti olisi normaalisti tehnyt tänne rutiinikäynnin muutaman viime vuoden aikana. Jos Transtromer ei ollut luhistunut todella nopeasti, oli vaikea tajuta, kuinka todellisuus ja ohjeistus saattoivat poiketa toisistaan niin paljon.

Hän vakuutti itselleen, että kaikessa olisi luultavasti järkeä, kun hän pääsisi renkaan kehälle.

Thalia oli saanut valmiiksi Mercy Spheren kolmannen segmentin tutkimuksensa, tallentanut tiedot kuolonuhreista, loukkaantuneista sekä rakenteellisista vaurioista. Kolmannen segmentin tuolla puolen asemalle koituneet vauriot olivat suhteellisen vähäisiä. Hän oli varma, että ne pystyttäisiin korjaamaan nopeasti, varsinkin kun ilmanpaine ei ollut karannut mistään habitaatin osasta. Psykologisia vaurioita olisi paljon raskaampaa korjata.

Kokonaiskuva hirmuteosta alkoi vähitellen selkeytyä. Kun jäämunkit olivat avanneet pelastuskapselin, he olivat löytäneet sen sisältä neljä hypersikaa, jotka olivat elossa mutta eivät reagoineet. He olivat tuskin alkaneet irrottaa sikoja kapselin elossapitojärjestelmästä, kun kapseliin asennetut räjähteet olivat launneet. Ne olivat olleet palopommeja, jotka oli suunniteltu tappamaan, haavoittamaan

ja terrorisoimaan sen sijaan, että tarkoituksena olisi ollut tuhota koko habitaatti. Kuka tahansa, jolla oli keinot hankkia hypersiat, pelastuskapseli ja näkymättömyyshuppu, olisi helposti pystynyt asentamaan kapseliin tuhoisampia aseita. Se, ettei niin ollut tehty, kuvasti vastenmielistä, liskomaista itsehillintää.

”Ng kutsuu Sotisopaa”, hän sanoi tietoisena siitä, ettei hänellä enää ollut suoraa yhteyttä Jane Aumonieriin. ”Olen tehnyt täällä kaiken, mihin pystyn ilman lisätukea. Minulle luvattiin, että raskaasti varustautuneet tekniset ja lääketieteelliset tiimit olivat jo matkalla. Siitä on nyt kymmenen minuuttia. Missä ne ovat?”

”Täällä Clearmountain”, kuului vastaus. Gaston Clearmountain, suurprefekti ja yksi korkea-arvoisimmista Jane Aumonierin alaisista. ”Pyytämäsi tuki saapuu aikaan, Ng. Mutta meillä on nyt käsissämme kaksi erillistä ongelmaa. Vahvistuksia, teknisiä ja lääketieteellisiä resursseja tarvitaan muuallakin. Voimavarojamme on jaettu sen mukaisesti.”

Thalia purskautti: ”Mikä on tärkeämpää kuin prefektien järjestäminen terroristisen iskun tapahtumapaikalle?”

Clearmountainin vastaus oli aseistariisuvan rauhallinen. ”Olet tehnyt läheistä yhteistyötä Ingvar Tenchin kanssa, eikö vain.”

”Ingvarin? Mitä hittoa Ingvarilla on tekemistä tämän kanssa?”

”Tench on päättänyt painella kieltolistalla olevaan habitaattiin ilman lisävarusteita tai taustatukea.”

Kynnet raapivat Thalian selkärankaa.

”Mikä habitaatti?”

”Stadler-Kremeniev.”

Sormet riipivät hänestä luuydintä.

”Voi ei. Voi helvetti, ei.”

”Olit Tenchin ohjaajana sen jälkeen, kun hänet siirrettiin sisäisistä tehtävistä kenttätöihin. Keksitkö mitään, mikä voisi selittää hänen toimintaansa?”

”En, sir.” Thalia joutui kokoamaan itsensä. ”Siitä on melkein neljä vuotta, sir. Varjostin häntä kuusi kuukautta, kunnes oli selvää, että hän ei enää tarvinnut apua. Se oli rutiini-siirto, ja hän oli palvellut pätevästi jo vuosikausia, kuten hyvin tiedätte tehtyänne yhdessä töitä taktiikkahuoneessa. Hänellä oli jo paikka ison pöydän ääressä; hän tarvitsi vain uudelleenorientoitumista kenttätöiden käytäntöihin.”

”Sinulla ei siis ollut mitään epäilyksiä?”

Thalia aisti, miten jokin hento ja epämääräinen alkoi kutitella häntä. Yhä kolmannen segmentin työntekijöiden ja haavoittuneiden ympäröimänä hän hiljensi äänensä lähes kuiskaukseksi. ”Sir, kaikella kunnioituksella, minua pyydettiin vain kertomaan huomioitani kollegasta, joka oli käytännössä yläpuolellani. Minä en tehnyt lopullista päätöstä Ingvar Tenchin tulevaisuudesta.” Hän puristi kätensä nyrkkiin niin lujasti, että kynnet upposivat kämmenen lihaan. ”Mitä tapahtuu juuri nyt?”

”Emme tiedä, ennen kuin Dreyfus on siellä. Hän on matkalla ja aikoo yrittää pysäyttää Tenchin ennen kuin tämä joutuu vakaviin vaikeuksiin.”

Nyt Thaliaa ahdisti kahdelta suunnalta. Hän oli huolissaan naisesta, jota oli aikanaan ohjannut ja myös miehestä, joka oli ohjannut häntä itseään.

”Minun pitäisi olla Dreyfusin mukana, sir. Jos niiden vahvistusten tuloa voitaisiin vauhdittaa—”

”Sinä pysyt tiukasti Mercy Spheressä, Ng. Halusin vain kuulla mielipiteesi Tenchistä.”

”Minulla ei ole mitään sanottavaa, sir. Hän oli yhtä hyvä kuin kuka tahansa meistä, ja kaikkein epätodennäköisin tekemään jotain holtitonta tai itsetuhoista.”

”Niin tai näin, mutta paljolti samaa sanottiin Mizler Crnachista. Joidenkin mielestä siitä voisi vetää johtopäätöksiä.”

Thalia pakottautui jättämään sanomatta jotakin, mikä olisi jatkossa saattanut aiheuttaa hänelle ongelmia. Jos Ingvar Tench oli todella mennyt sekaisin, Thalia saatettaisiin hyllyttää sen perusteella, että hän oli hyväksynyt Tenchin itsenäiseksi kenttäprefektiksi. Hän ei todellakaan halunnut hankaloittaa tilannettaan entistä enemmän puhumalla suunsa puhtaaksi Clearmountainille.

Mitä tuo paskiainen edes yritti vihjailla? Sitäkö, että Tom Dreyfusin oppilailla näytti olevan harvinaisen paljon huonoa onnea niiden kandidaattien suhteen, joita he puolestaan itse olivat ohjanneet?

Clearmountain katkaisi yhteyden. Ng tuijotteli ympärilleen silmät yhä vetisinä palaneiden materiaalien ja hiiltyneiden ruumiiden huokumassa kemiallisessa huurussa.

Dreyfus nytkähti eteenpäin valjaissaan, kun kutteri jarrutti kahdeksantoista minuuttia hänen Grevenboichista lähtönsä jälkeen.

Stadler-K:n rengas näkyi edessäpäin. Se pyöri vakaasti hänen lähestyessään sitä suoraan sivulta. Kilahdus hänen konsolistaan kertoi, että habitaatin automatisoidut järjestelmät neuvottelivat hänen kutterinsa kanssa.

”Jane.”

”Kuulolla, Tom.”

”Stadler-K on antanut lähestymisluvan. Ei mitään epätavallista. Olemmeko kuulleet Ingvarista?”

”Emme mitään, eikä Thyssen pysty vielääkään ottamaan hänen alustaan komentoonsa. Onko sinulla näköyhteyttä siihen?”

Dreyfus sormeili näkymää suuremmaksi ja zoomasi kuvaa renkaan keskellä sijaitsevalle navalle. Useita telakoitumis-

alustoja erottui lähellä rotaatioakselia, ja ainoa sinne telakoitunut alus langetti kulmikkaan varjon sivusuuntaan. Hän katseli varjon siirtymistä renkaan kulman muuttuessa.

”Näen hänen kutterinsa. Hän on jo telakoitunut. Valot ovat sammuneet, joten hän on todennäköisesti sisällä.”

Pehmeä tuhaudus: pettymystä, mutta ei yllätystä. ”Jatka, jos riskitaso ei mielestäsi ole liian suuri.”

”Jatkan.”

Dreyfus antoi kutterille luvan hyväksyä telakoitumisohjaus.

Navigaatiojärjestelmän ohella ainoa Stadler-K:sta lähtevä signaali oli tavanomainen abstraktion virtaus. Abstraktio oli se universaalinen informaatioprotokolla, joka hallitsi kaikkialla Timanttivyössä. Vaimea pulssi tarkoitti pienintä mahdollista osallistumisastetta ilman pakotettua lukitusta ja abstraktiovirran katkaisemista. Virtauksessa oli silti tarpeeksi informaatiota viitteeksi siihen, että kansalaisilla oli teoreettinen pääsy osaksi demokraattista prosessia, vaikkakaan tuota oikeutta ei käytetty juuri lainkaan.

Se ei ollut Sotisovan ongelma. Prefektien ei ollut tarkoitus pakottaa kansalaisia käyttämään oikeuksiaan vaan varmistaa, että keneltäkään ei niitä oikeuksia kielletty.

Dreyfus irrottautui valjaista ja valmisteli varusteensa. Hän taputti kotelossaan olevaa piiskansiimaa ja otti varastosta toisen. Näin aseistautuneena hän tarkasteli puolustautumisvaihtoehtojaan. Täysi kovapintainen tyhjiöpuku suojaisi häntä monenlaisia hyökkäysaseita vastaan, mutta se vaikutti uhkaavalta ja oli kömpelö. Hänen paras vaihtohtonsa oli kevyt taktinen panssari. Hän veti univormunsa päälle eloaineesta tehdyn olkapaidan sekä rintapanssarin ja murahteli kiskoessaan kiinnikkeet tiukalle. Hän käänteli niskaansa ja vapautti rintapanssarin kauluksen alle puristuksiin jääneen ihrapöimun.

”Liian paksu, liian kömpelö”, hän mutisi itseksensä.

Kutteri loksautti kiinni telakoitumisalustaan. Salvat kääntyivät kiinni, ja äkkiä kaikki oli tyyntä ja hiljaista. Hän siirtyi keulapuolen m-lukolle ja pyrki keskittymään ja varautumaan kaikkeen. Hän tilasi alukselta omenan, haukkasi siitä palan, mietti, oliko se hänen viimeinen suupalansa ja heitti lähes kokonaisen omenan takaisin kierrättimeen.

”Jane?”

”Kyllä, Tom.”

”Olen nyt lähdessä sisään. Huumorintajuni lisäksi otan mukaan taktisen panssarivarustuksen ja kaksi piiskansii-maa.”

”Lykkää lähtöäsi kaksi minuuttia ja käy pukemassa yllesi kovapintainen tyhjiöpuku. Haluan sinut takaisin mahdollisimman yhtenä kappaleena.”

”Luulen, että olisi hyvä, jos kasvoni olisivat selvästi näkyvissä. Kuka tahansa näyttää epäilyttävältä kasvovyn takana, ja jos päädyimme neuvottelemaan...”

”Entä, jos neuvottelujen aika meni jo?”

Dreyfus hymyili synkästi. Hänellä ei ollut tarjota muuta vastausta kuin yhteyden katkaiseminen ja astuminen m-lukon läpi Stadler-Kremenieviin.

Tench päätyi lähes normaaliin painovoimaan.

Puolan sisällä kuljettu matka oli kestänyt noin neljä minuuttia, ja sitten häntä kuljettanut laite oli seisahtunut ilman seremonioita. Hän oikoi univormuaan, taputti lanteellaan roikkuvaa piiskansii-maa ja käveli kohti pystysuoraa valojuovaa. Kaksi liukuovea ei ollut sulkeutunut kokonaan.

Ovet eivät avautuneet hänen lähestyessään. Hän ahtautui niiden välisestä raosta, ja hänen hämmennyksensä muuttui levottomuudeksi.

Hän oli tullut kaupunkiin, joka oli rakennettu matalaan halliin puolan pohjalle. Vaaleapintaisia rakennuksia kohosi

hänen ympärillään nousevissa kerroksissa ja tasoissa. Yläpuolella, paljon korkeinta katonharjaa korkeammalla riippui keinotekoinen taivas. Puola – ainoa todella korkea rakenne – työntyi tuosta katosta ja päätyi lattiaan hänen lähellään. Ikkunoita ulkomaailmaan ei ollut, ja ainoa valo oli lähtöisin kattoon kirjailluista sinisinä hehkuvista paneeleista. Suurin osa niistä oli pimennyt. Hämärä valo laskeutui kaupunkiin ja loi musteensinisiä varjoja.

Kaupunki oli autio. Katukäytävät olivat halkeilleita ja puskiivat versoja. Kävelyteiden väliin istutetut puutarhat olivat hoidon puutteessa muuttuneet pölyisiksi, rehottaviksi ja värittömiksi. Koristeellisten suihkulähteiden suut ammottivat tyhjinä, kauan sitten kuivuneina. Rakennusten seinissä oli murtumia, palojen jälkiä, toisiaan vaarallisen lähellä sijaitsevia reikiä ja rikkoutuneiden ikkunoiden tyhjiä aukkoja. Seiniin oli sutaistu symboleja – hätäisiä viitteitä jonkinlaisesta yhteiskunnallisen järjestyksen nopeasta luhistumisesta. Siellä täällä hän näki rikkoutuneen robotin tai liikkumattoman ajoneuvon. Rikkaruohoja kiertyi omistushaluisesti niiden ympärille.

Ei mitään liikettä, ei mitään ääniä. Tenchin askelet rasahtelivat ja kaikuivat hallissa. Hänen silmänsä ja korvansa kertoivat hänelle, että kaupunki oli autio.

Hänestä tuntui kuitenkin siltä, että häntä tarkkailtiin.

”Täällä prefekti Tench”, hän kuulutti yrittäen estää äänensä värinää. ”Olette Sotisovan silmien alla. Tulkaa esiin. Ei ole mitään syytä huoleen.”

Vain kaiut vastasivat hänen sanoihinsa.

Tench käveli eteenpäin. Hän otti kotelosta piiskansii-mansa, jonka kahva tuntui liukkaalta hänen kädessään, avasi säikeen ja lähetti laitteen partioimaan muutaman askelen verran hänen edellään. Piiskansiima liukui sivulta toiselle päästäen kuivan kahisevaa ääntä.

Tench kohotti rannekettaan. ”Tench Sotisovalle. Tietomme Transtromerista... eivät vastaa sitä, mitä näen täällä.” Hän keskeytti ja odotti jonkinlaista kiittausta lähetykselleen – jonkun valvontatehtävissä olevan kenttäprefektin tai suurprefektin rauhoittavaa ääntä. Vastaaja itse olisi turvassa Sotisovan suojissa, mutta pystyisi ilmaisemaan ymmärtävänsä hänen huoliaan, ellei selitystä löytyisikään. ”Tench”, hän jatkoi. ”Kenttäprefekti Tench Sotisovalle. Olkaa hyvät ja vastatkaa.”

Hän vilkaisi rannekkeen diagnostiikkanäyttöä. Se ilmoitti yhteyksien olevan kunnossa ja abstraktiokentän normaalitasolla.

”Vastatkaa minulle, hitto vie!”

Tench kiersi kulman ympäri. Edessäpäin oli mureneva portaitko, joka johti kaupungin ylemmälle tasolle. Eri näkökulmasta hän ehkä ymmärtäisi, miksi kaikki täällä oli raunioina. Ehkä tätä Transtromerin osaa oltiin vain remontoimassa.

Sitten Tench näki ruumiin.

Se oli kuihtunut, luurankomainen, lysähtänyt kaariportin varjoihin. Ruumiin rinnassa oli reikä. Mies, ei kovin vanha, ammuttu sydämen läpi. Otsaan oli viilletty ristinmerkki. Ei verta, joten viillot oli tehty kuoleman jälkeen.

”Merkkaa mukaan otettavaksi todistusaineistoksi”, hän sanoi piiskansiimalle.

Piiskansiima kiinnitti katseensa ruumiiseen ja nyökkäsi.

”Tench Sotisovalle.” Hän puhui niin kiivaasti, että sylki pirskahteli rannekeelle. ”Yhteyksissäni on jotain vikaa, mutta ehkä pystytte silti kuulemaan minut. Transtromerissa on hätätilanne. Pyydän välitöntä siirtymistä raskaansarjan toimiin. Lähettäkää raskaasti varustautuneita lääkintäryhmiä, aluksia ja prefektejä, niin monia kuin pystytte haalimaan. Anokaa lupaa joukkojenhallintakaluston käyttöön. Näen täällä –”